

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2022-08-23

Diarienummer:
KSN-2022-01517

Handläggare:
David Jedland

Yttrande över Miljömålsberedningens delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck (SOU 2022:15)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. att avge yttrande till miljödepartementet enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Uppsala kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Miljömålsberedningens delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck (SOU 2022:15). Miljömålsberedningens uppdrag har varit att föreslå en samlad strategi för att minska klimatpåverkan från konsumtion med ambitionen att nå en klimatmässigt hållbar konsumtion på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt.

Delbetänkandet kan läsas i sin helhet [här](#).

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Betänkandes förslag bedöms ha positiv påverkan ur barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektivet. Genom att föreslå hur hållbarhetsmålen ska uppnås genom t ex upphandling ges näringslivet bättre förutsättningar att planera sin verksamhet. Förslagen bedöms också potentiellt sett kunna ge exportinriktade företag konkurrensfördelar i takt med att klimatmålen skärps globalt. Att det läggs förslag om mål som säkrar en hållbarutveckling bedöms positivt ur barn- och jämställdhetsperspektiv.

Föredragning

Miljömålsberedningens delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck (SOU 2022:15) ger en bred analys av begreppen konsumtion och klimatnytta från export, dess bidrag till växthusgasutsläppen idag och historiskt, samt utvecklingen såväl i Sverige som i världen. Enligt betänkandet krävs klimatmål för konsumtion för att klara målet om att begränsa klimatpåverkan och att ha en större sannolikhet att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader.

Delbetänkandet är mycket omfattande och remissvaret avser delbetänkandets förslag till nya lagar, ändring av befintliga lagar samt nya mål och hur dessa påverkar kommunorganisationen.

Uppsala kommun ställer sig positiv till förslagen. Flera av förslagen och rekommendationerna kräver dock vidare utredningar och kostnadsuppskattningar är svåra att bedöma och värdera. Betänkandes förslag bedöms ha positiv påverkan ur barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektivet. Genom att föreslå hur hållbarhetsmålen ska uppnås genom t ex upphandling ges näringslivet bättre förutsättningar att planera sin verksamhet. Förslagen bedöms också potentiellt sett kunna ge exportinriktade företag konkurrensfördelar i takt med att klimatmålen skärps globalt. Att det läggs förslag om mål som säkrar en hållbarutveckling bedöms positivt ur barn- och jämställdhetsperspektiv.

Uppsala kommuns synpunkter utvecklas vidare i ärendets **bilaga 1**.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 23 augusti 2022
- Bilaga 1, Remissyttrande över delbetänkandet Sveriges globala klimatavtryck (SOU 2022:15)

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och biträdande
stadsdirektör

Kommunstyrelsen
YttrandeHandläggare:
David JedlandRegeringskansliet
M2022/00841
m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av Miljömålsberedningens delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck (SOU 2022:15)

Uppsala kommun välkomnar miljömålsberedningens betänkande och ställer sig generellt positiv till de förslag som anförs. Kommunens bedömning är att de förslag som lämnas bidrar till en positiv utveckling på klimatområdet och ger bra förutsättningar för såväl Uppsala kommuns som andra kommuners ambitiösa arbete inom klimatområdet. Kommunen jobbar redan idag med klimatkrav inom upphandling och välkomnar förslaget att utveckla LOU.

Uppsala kommun vill understryka att finansieringsprincipen alltid skall gälla när staten vill utöka, ändra eller överföra uppgifter till den kommunala nivån.

Delbetänkandet är mycket omfattande och remissvaret avser delar av delbetänkandet. Särskilt har fokus i granskningen legat på hur förslagen påverkar kommunorganisationen. Nedan listas och kommenteras de förslag som granskats i yttrandet.

Delbetänkandets förslag på lagändringar:

Utredningen lämnar tre författningsförslag som avser lagändringar i paragraferna 2016:1145-2016:1147 som träder i kraft 1 januari 2023. Upphandlande myndighet ska beakta klimatmålen i sin offentliga upphandling. Regeln lämnar därefter utrymme åt den upphandlande myndigheten att utforma villkoren för att passa verksamheten, men behöver ändå reflektera över utsläppen i alla upphandlingar, men behöver inte ställa krav om utsläpp av växthusgaser saknar betydelse. Med klimatmålen avses de nationella klimatmålen. Olika perspektiv innefattar anbudens effekter för utsläppen av växthusgaser eller t ex krav på produktens livslängd, att återanvända produkter eller krav på återvinningsbara produkter, eller att hyra eller leasa produkter i stället för att köpa.

Uppsala kommun ställer sig positiv till förslagen om tillägget att beakta växthusgasutsläppen i paragraferna 2016:1145-2016:1147.

Delbetänkandets förslag på förordningsändringar:

Utredningen lämnar förslag om ändring i förordningen 1998:796 om statlig inköpsamordning som träder i kraft 1 januari 2023. Till nuvarande lydelse i §1 föreslås tillägg om att utöver bestämmelser om samordning av statliga myndigheters inköp i syfte att åstadkomma besparingar för staten även ska ingå att *minska utsläppen av växthusgaser*. Vidare föreslås i §2 ett tillägg om att utöver att varor och tjänster som myndigheter upphandlar ofta, i stor omfattning, eller som uppgår till stora värden även ska ingå *eller som har stor klimatpåverkan*.

Uppsala kommun ställer sig positiv till förslaget om tillägget att beakta växthusgasutsläpp i §1 & §2 i förordningen 1998:796 om statlig inköpsamordning.

Delbetänkandets förslag på ny strecksats i Generationsmålet för Sveriges globala klimatavtryck:

- att riksdagen beslutar om en strecksats till Generationsmålet om att Sverige senast 2045 ska ha ett negativt globalt klimatavtryck, vilket uppnås genom:
 1. målet att senast 2045 ska Sveriges territoriella utsläpp vara nettonoll.
 2. målet att minska Sveriges klimatpåverkan från konsumtion till en klimatomåttlig hållbar nivå.
 3. målet för den svenska exportens klimatnytta.
 Målen för konsumtionen respektive exporten ska nås var för sig.

Uppsala kommun ställer sig positiv till förslaget om förslaget om ny strecksats i Generationsmålet om att Sverige senast 2045 ska ha ett negativt globalt klimatavtryck.

Delbetänkandets förslag på mål för Sveriges konsumtion:

- att riksdagen beslutar om ett långsiktigt klimatomått för Sveriges klimatpåverkan från konsumtion – ett mål inom ramen för miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan – om att nå nettonoll utsläpp till 2045.
- att riksdagen beslutar om två målbanor för Sveriges klimatpåverkan från konsumtion fram till 2045 – inom ramen för miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan – där huvudmålbanan baseras på att Sverige och EU når sina respektive territoriella klimatomått samt att övriga länder ställer om i linje med sina klimatbidrag (NDC) och långsiktiga klimatstrategier (LTS) till Parisavtalet. Sverige ska sträva efter en alternativ mål bana för klimatpåverkan från konsumtion som är i linje med IPCC:s 1,5-gradersscenario.
- att internationell klimatnytta kan användas som flexibilitet för att nå det långsiktiga nettonollmålet för Sveriges klimatpåverkan från konsumtion. Internationell klimatnytta är negativa utsläpp, verifierade utsläppsminskningar genom investeringar utomlands eller klimatnytta från export. Den internationella klimatnyttan ska vara additionell, utan dubbelräkning och beräknas i enlighet med relevanta internationella regelverk.
- att den internationella klimatnyttan som kan tillgodoräknas till konsumtionsmålet ska täcka gapet mellan huvudmålbanan och nollutsläpp senast 2045.

Uppsala kommun ställer sig positiv till förslaget om klimatomått för Sveriges konsumtion.

Delbetänkandets förslag till mål för Sveriges exports klimatnytta:

- att riksdagen beslutar om en målbana för att öka den svenska exportens klimatnytta – inom ramen för miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan – där Sverige och EU når sina respektive territoriella klimatmål samt att övriga länder ställer om i linje med sina klimatbidrag (NDC) och långsiktiga klimatstrategier (LTS) till Parisavtalet.
- att klimatnyttan från export ska vara större än gapet mellan huvudmålbanan för klimatpåverkan från konsumtion och nollutsläpp inklusive de internationella klimatinvesteringarna och negativa utsläpp.

Uppsala kommun ställer sig positiv till förslaget om mål för Sveriges exports klimatnytta.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

Sara-Carin Öhman
Sekreterare